

Informatiepunten

1. Uitvoeringsgevolgen: personele inzet

Eerste signaal: complexe en arbeidsintensieve behandeling

- Uitvoering door de Belastingdienst is naar huidige inschatting complex en arbeidsintensief. Dit ziet op:
 - toepasselijkheid maatregel/werkingssfeer (vereisten art. 4 WBR, structuren, juiste tariefstoepassing, 90%-criterium, enz.);
 - heffingsgrondslag (waardering vastgoed);
 - overgangsrecht.
- Zwaartepunt in de behandeling van binnen de reikwijdte van de maatregel gebrachte aandelentransacties is tweeledig. Enerzijds zal naar verwachting in het merendeel van de gevallen worden verzocht om verlening van zekerheid vooraf, met betrekking tot alle drie genoemde terreinen van behandelcomplexiteit. Anderzijds zullen bezwaar- en beroepsprocedures een aanzienlijk beslag leggen op hoogwaardige capaciteit.
- De definitieve(re) vaststelling van de gevolgen voor de Belastingdienst volgt met afronding van de uitvoeringstoetsing, waarvoor noodzakelijk is dat de te toetsen wetgeving is afgerond, hetgeen naar verwachting na Pinksteren het geval zal zijn. Anders dan eerder aan u bericht wordt nu gestreefd naar afronding van de uitvoeringstoets begin juli 2023.
- De uitvoeringslast die gepaard gaat met handhaving (in brede zin) zal neerslaan bij de uitvoeringsdirecties Particulieren (Buitenland), Midden- en Kleinbedrijf, en Grote Ondernemingen.
- De uitvoeringskosten worden in 2023 gedekt op artikel 1 van de Belastingdienst. De dekking van de uitvoeringskosten voor 2024 e.v. is voorzien op artikel 1 Belastingdienst of artikel 10 faciliteit voor uitvoeringskosten fiscale wet- en regelgeving.

Beperking uitvoeringslasten

- De uitvoeringslast wordt – in ieder geval op het punt van handhaafbaarheid – mede bepaald door de kwaliteit of betrouwbaarheid van (aangifte)gegevens, alsook de daarmee verbonden bewijsrisicoverdeling en administratieve verplichtingen voor belastingplichtigen.
- Om de uitvoeringslast te verminderen zijn er in principe twee mogelijkheden:
 - Vergroting van administratieve lasten voor belastingplichtige.
 - Aanpassing handhavingsniveau voor vaststelling van de ondergrens voor handhavingsniveau.

Vergroting administratieve last belastingplichtige

- De volgende opties voor vergroting van de administratieve last voor de belastingplichtige worden nu onderzocht:
 - Zwaardere eisen aan aangifte: aanwezigheid in de administratie van de belastingplichtige van een uitgebreid gecertificeerd taxatierapport inzake de afzonderlijke onderliggende onroerende zaken, eventueel gecombineerd met een accountantsverklaring.
 - Aansprakelijkheidsstelling notarissen voor aangifte (zeer lastig). Hoewel een toegenomen aansprakelijkheid van notarissen voor de inhoud van de aangifte ter zake van dergelijke transacties in beginsel uitvoeringsverlichting met zich zou brengen, is een dergelijke aansprakelijkheid – die verder strekt dan hetgeen in de

- akte wordt vermeld – niet te stellen, en zal (zie hieronder) niet nader worden onderzocht.
- Meldingsplicht (zie hierna). Een meldingsplicht ter zake van aandelentransacties met vastgoed in de vennootschap zou detectie vergemakkelijken, maar maakt de behandeling van dossiers niet minder intensief. Hetzelfde geldt voor de melding van intentieverklaringen die later voorwerp van een beroep op overgangsrecht worden: met de melding is de verklaring nog niet onderworpen aan inhoudelijke beoordeling. (Overigens vergt de inregeling van een meldingsplicht een iv-inspanning van de Belastingdienst, en aandacht in uitvoeringsbeleid.)
 - De uitwerking van deze opties vergt meer tijd. De inschatting van de Belastingdienst is wel dat het zal leiden tot een vermindering maar niet dusdanig dat alleen daarmee een niveau van (circa) 20 fte wordt bereikt.

Mate van handhaving

- Een andere variabele is de mate van handhaving. Sterkere risicogerichte handhaving (in brede zin) kan de uitvoeringslast verlagen. Uitvoering van de voorgestelde maatregel met inzet van (circa) 20 fte brengt risico's met zich.
- Met name interactie (dienstverlening) en handhaafbaarheid zullen negatief worden beïnvloed door een beperkte inzet van personele capaciteit. Hierbij kan worden gedacht aan de volgende risico's:
 - de intensiteit van het vooroverleg zal anders worden, ten gevolge waarvan de kwaliteit van de ingenomen standpunten zal kunnen verslechteren, en belastingplichtigen beperkte rechtszekerheid kan worden geboden;
 - met betrekking tot waarderingsvraagstukken zal de Belastingdienst moeilijker een goed standpunt kunnen innemen, waardoor vooroverleg met name zich zal beperken tot de vraagstukken die het overgangsrecht of de werkingssfeer van de maatregel betreffen (de waarderingsvraag hangt niettemin samen met de vraag of een transactie kan worden gekwalificeerd als een belaste);
 - zowel het aantal als de intensiteit van de waarderingsonderzoeken zal beperkt zijn; en
 - de risicoselectie voor handmatige beoordeling wordt afgestemd op beschikbare capaciteit, waardoor minder aangiften kunnen worden beoordeeld.
 - De gevolgen voor de uitvoering worden door middel van een uitvoeringstoets in beeld gebracht. Daarin wordt aangegeven wat de consequenties zijn voor met name interactie (dienstverlening) en handhaafbaarheid indien wordt gekozen voor een variant met circa 20 fte.

Evaluatie

- Een (eerste) evaluatie twee jaar na invoering (per 2025) geeft meer informatie om te kunnen beoordelen in welke mate deze risico's zich voordoen en aanvaardbaar zijn dan wel meer capaciteit nodig is. Voldoende concrete gegevens om accurate inschattingen van de uitvoeringsgevolgen en aanvaardbaarheid van (toename van) eerder genoemde risico's ontbreken op dit moment. Bovendien is onzeker of herstructurering van transacties in de praktijk ertoe leidt dat de

werkstroom die dit voorstel in het leven roept een andere omvang zal blijken te hebben dan nu aangenomen.

2. Budgettaire opbrengst als het ovb-tarief 3% zou worden

- BZK staat achter de intentie om belastingconstructies te bestrijden. Echter, vanwege de huidige situatie in de nieuwbouw(woning)sector pleit BZK voor een zo gericht mogelijke aanpak. Uit de internetconsultatie van het wetsvoorstel komt naar voren dat het geconstateerde belastinglek kan worden gedicht door een aanvullende ovb-heffing van 2 tot 4%. Met de voorgestelde 4% zal volgens BZK in de meeste situaties nog steeds sprake zijn van een overmatige heffing. De door de sector verstrekte berekeningen geven eenzelfde beeld. Omdat door ons is toegezegd dat de overmatige heffing (zoveel mogelijk) zou worden weggenomen hebben wij onderzocht wat het budgettaire gevolg zou zijn van een ovb-tarief van 3%.
- Het budgettaire gevolg van een verlaging van het ovb-tarief van de voorgestelde maatregel van 4% naar 3% is 15 miljoen euro.
- Omdat de ingangsdatum van het voorstel wordt gewijzigd van 2024 naar 2025 stijgt de structurele opbrengst van de maatregel, door inflatiecorrectie, met 1 miljoen euro.
- Omdat dit voorstel voor een lagere opbrengst zorgt binnen de stelpost belastingconstructies, moet een eventuele verlaging ook binnen die stelpost gedekt worden. Dit zal dan mee moeten lopen met de augustusbesluitvorming. De maatregel zou de nog in te vullen stelpost echter wel weer hoger maken (is reeds pas voor een gering aandeel ingevuld).

Bedragen in mln euro, prijzen 2025	2024	2025	2026	2027	2028	Struc	Struc in
Tarief van 3%	0	0	0	24	48	48	2028
Tarief van 4%	0	0	0	31	62	62	2028
Verandering door verlaging tarief	0	0	0	-7	-15	-15	

3. Overleg met de sector

- Met de sector (vertegenwoordigers van VNO-NCW, MKB-Nederland en NEPROM) is gesproken over overgangsrecht en de uitvoerbaarheid daarvan.
- De sector geeft aan dat overgangsrecht zou kunnen aansluiten bij het moment dat een zogenoemde intentieovereenkomst is getekend.
- Dit betekent dat vastgoedaandelenprojecten die vóór de indieningsdatum van het wetsvoorstel zijn vastgelegd in een intentieovereenkomst conform de bestaande wetgeving kunnen plaatsvinden en dus niet geraakt worden door het wetsvoorstel.
- De sector geeft aan dat een intentieovereenkomst zeer reële verplichtingen schept en daardoor moeilijk te manipuleren is.
- Hierdoor geeft het aansluiten bij dit moment veel zekerheid in de sector en wordt het overgangsrecht ook beter uitvoerbaar voor de Belastingdienst doordat een deel van het vooroverleg met de Belastingdienst voor zover dat betrekking heeft op het overgangsrecht kan worden voorkomen. Desondanks verwacht de Belastingdienst dat beoordeling van een intentieovereenkomst in voorkomende gevallen

moeilijk kan zijn. Voor de uitvoerbaarheid van het overgangsrecht is tevens essentieel dat in de regelgeving duidelijk gedefinieerd wordt aan welke criteria een overeenkomst moet voldoen om als intentieovereenkomst te kunnen worden aangemerkt.

- De sector geeft ook aan dat partijen al eerder dan bij het sluiten van een intentieovereenkomst een grondpositie kunnen innemen waarbij al wordt uitgegaan van het voordeel van een vastgoedaandelentransactie.
- De sector stelt daarom voor het overgangsrecht te laten aanvangen bij het moment waarop het verkoopproces in het kader van een vastgoedaandelentransactie aantoonbaar aanvang heeft genomen. Dat kan bijvoorbeeld zijn bij het uitschrijven van een zogenoemde aanbesteding. Omdat niet iedere vastgoedaandelentransactie volgens de sector plaatsvindt middels een aanbesteding zouden ook bijvoorbeeld de onderhandse berichtgeving van een verkoopintentie onder het overgangsrecht moeten vallen.
- Het nadeel van dergelijk, breder opgezet, overgangsrecht is dat het juridisch een minder eenduidig moment creëert om bij aan te sluiten, wat ook voor de uitvoering aanvullende complexiteit door meer vooroverleg en discussie oplevert en ook meer manipulatiemogelijkheden schept.
- De sector signaleert ook zelf dat het kiezen van een niet eenduidig moment voor het overgangsrecht het risico van veelvuldig vooroverleg met de Belastingdienst met zich brengt en vreest voor verschillen in de uitvoering wegens het ontbreken van duidelijkheid en het bestaan van onzekerheid over het exacte moment dat geldt voor toepasselijkheid van het overgangsrecht.
- Tevens zou een dergelijk aanknopingspunt met zich brengen dat de periode waarover het overgangsrecht zich uitstrekt (beduidend) langer zal zijn, wat ook weer budgettaire consequenties zal hebben.
- Wij adviseren u daarom het overgangsrecht aan te laten sluiten bij het moment van ondertekening van de zogenoemde intentieovereenkomst.
- Om zoveel mogelijk duidelijkheid te verschaffen over de juridische vormgeving van het wetsvoorstel en het overgangsrecht stelt de sector voor dat de Belastingdienst een set Q&A's maakt waarin vragen die in de sector opkomen worden beantwoord.
- De sector heeft aangegeven dat met een dergelijke werkwijze, die ook met succes bij de wetgeving voor een btw-nultarief voor zonnepanelen op woningen is gehanteerd, vooroverleg met de Belastingdienst kan worden beperkt.
- De Belastingdienst geeft daarbij wel aan dat Q&A's eerst kunnen worden opgesteld als het wetsvoorstel is aangenomen, en alle flankerende regelgeving ook. Daarnaast zullen naar verwachting toch in individuele gevallen standpuntverzoeken rijzen.

4. Delen van de uitvoeringslast met adviseurs en notarissen

- De informatiepositie van notarissen met betrekking tot aandelentransacties is momenteel beperkt. Het wordt daarom niet redelijk geacht om de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van dit wetsvoorstel (deels) naar notarissen te verschuiven. Hoewel kan worden beargumenteerd dat de informatiepositie van notarissen verbeterd kan worden om effectieve controle van het wetsvoorstel mogelijk te maken, is het niet waarschijnlijk dat een dergelijke wijziging op korte termijn kan

worden doorgevoerd omdat dit wellicht ook wijzigingen in het civiele recht met zich mee zou (moeten) brengen.

- Voorts kan een notaris onder de huidige regelgeving die geldt voor 'stenentransacties' alleen aansprakelijk worden gesteld voor de belasting die op grond van de inhoud van de akte is verschuldigd. Een soortgelijke aansprakelijkheidsbepaling voor aandelentransacties zou geen effect sorteren, omdat een akte houdende een aandelentransactie doorgaans niet de data bevat aan de hand waarvan de heffing van ovb kan worden bepaald. Ook voor 'buitenlandssituaties' biedt een dergelijke bepaling geen oplossing. Omwille van o.m. de tijd wordt deze optie, die om beleidsmatige redenen niet reëel wordt geacht te zijn, niet nader verkend.
- Daarom stellen wij voor om de in deze nota voorgestelde methoden om de uitvoeringslast van dit wetsvoorstel voor de Belastingdienst te verminderen als alternatief in overweging te nemen.
- Op korte termijn zien wij geen mogelijkheden voor een verschuiving van (een deel van) de uitvoeringslast naar belastingadviseurs. Dit is voornamelijk omdat partijen bij transacties vrij zijn om al dan niet gebruik te maken van een belastingadviseur. Op dit moment zijn adviseurs al verplicht om de juiste toepassing van wet- en regelgeving te waarborgen. Verdere juridisering van deze verplichting zou mogelijk ontmoedigend werken, waardoor partijen ervoor kunnen kiezen om geen gebruik meer te maken van een belastingadviseur. Dit zou uiteindelijk de kwaliteit van de transacties negatief beïnvloeden en het uitvoeringsrisico effectief vergroten. Het verplicht stellen van belastingadviseurs voor vastgoedaandelentransacties zou naar ons inzicht een nieuwe situatie in het fiscale landschap creëren, waarvan we op korte termijn de gevolgen niet kunnen overzien.

5. VWS en OCW

- Het wetsvoorstel resulteert in potentie ook in een aanvullende heffing bij de bouw van scholen en ziekenhuizen.
- Daarom is op uw verzoek contact gezocht met VWS en OCW.
- VWS: VWS erkent en steunt het belang van constructiebestrijding. Ze uiten echter bezorgdheid over de impact van het wetsvoorstel op de bouw van zorgvastgoed, geven aan dat hun steun afhankelijk is van deze kwestie, en wensen de impact van het wetsvoorstel op de bouw van zorgvastgoed verder in kaart te brengen. We gaan met VWS in overleg en benadrukken daarbij dat het voorstel ruim overgangsrecht biedt en een relatief beperkte opbrengst heeft, waardoor de invloed op de markt voor (zorg)vastgoed naar verwachting ook beperkt is.
 - Reactie FIN in algemene zin: Het is niet mogelijk om de gevolgen van de aanpak vastgoedaandelentransacties in kaart te brengen voor de nieuwbouw van ziekenhuizen. Hiervoor zijn geen gegevens beschikbaar. Voor bestaande projecten is er een overgangsregeling getroffen waardoor deze voltooid kunnen worden zonder fiscale gevolgen. Daarnaast is het totale budgettaire beslag 48-62 mln euro per jaar voor de gehele nieuwbouwsector waarvan slechts een deel van toepassing is op de nieuwbouw van ziekenhuizen.
- OCW: OCW geeft aan dat het een complex onderwerp is met veel belangen, en uitvoeringsconsequenties. Volgens OCW is het belangrijk om de gevolgen goed te communiceren naar buiten en oog te hebben voor

→ Snel duidelijkheid in VWS. moet ik met minister VWS → Lees contact op welke? → lees!

overgangssituaties/gedragseffecten. Het doel van de maatregel lijkt OCW rechtvaardig, met name het creëren van een gelijk speelveld tussen vastgoedaandelentransacties en directe leveringen van onroerende zaken. Voor onderwijsinstellingen heeft deze maatregel volgens OCW verder geen gevolgen, aangezien zij geen gebruik maken van deze constructies.

6. Meldingsplicht overgangsrecht

- De Belastingdienst pleit voor het op voorhand inzichtelijk maken op welke verkrijgingen het overgangsrecht zal worden toegepast door middel van een meldingsplicht.
- Zonder een meldingsplicht zou het voor kunnen komen dat de Inspecteur bij een aandelentransactie jaren terug zal moeten kijken om te beoordelen of het overgangsrecht van toepassing is, zowel voor wat betreft een inhoudelijke beoordeling als wat betreft de datering.
- Het kan voor de Inspecteur dan complexer zijn om vast te stellen of destijds aan de voorwaarden van het overgangsrecht werd voldaan.
- Doordat de Inspecteur als gevolg van een meldingsplicht op voorhand kan kennismaken van de kennelijk wenselijk geachte toepassing van het overgangsrecht worden latere beoordelingen van de overeenkomsten gefaciliteerd, hetgeen de informatiepositie van partijen en de juiste toepassing van het overgangsrecht ten goede kan komen.
- Daarbij zal nog bekeken moeten worden wat daarover in (lagere) regelgeving moet worden vastgelegd.
- Wij adviseren u daarom een dergelijke meldingsplicht op te nemen.
- Of de melding tijdig kan worden gedaan hangt onder meer af van de vraag of en in hoeverre tijdig een iv-inspanning kan worden verricht. De registratie na melding van een overeenkomst staat overigens nog los van de inhoudelijke beoordeling van de overeenkomst.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

URG 8/6, 16.00-16.30 uur

DEPARTEMENTAAL BREED
TER ADVISERING - HEDEN

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Persoonsgegevens

nota

Adviesnotitie BWO en ronde tafel gesprek over vrijstelling non-energetisch verbruik

Datum

8 juni 2023

Notanummer

2023-0000139015

Bijlagen

geen

Aanleiding

Aanstaande maandag 12 juni vindt met VNO-NCW en een aantal industriële bedrijven een ronde tafel gesprek plaats over de fiscale vrijstellingen voor non-energetisch verbruik van fossiele grondstoffen. Vanuit de zijde van het kabinet sluiten de MP, MEZK, MKE en u (staatssecretaris) aan. Op vrijdag 9 juni (morgen) is een BWO om het gesprek van maandag intern kabinet voor te bespreken.

In deze notitie ontvangt u een voorbereiding voor zowel het BWO als het Rondetafelgesprek. U ontvangt morgen een separate notitie met meer informatie over de impactanalyses naar de fossiele subsidies die we momenteel laten uitvoeren.

NB. U ontvangt vandaag (8 juni) deze voorbereiding (i.p.v. twee dagen voor het BWO) omdat wij vanochtend het bespreekstuk voor het BWO en het gesprek van maandag hebben ontvangen.

Bijlage 1: gezamenlijke agenda met bespreekpunten

Bijlage 2: Conceptrapport Berenschot

12.06.23

Wacht
Nieuwsg d

Meu

Advies en beslispunten

Het BWO en Rondetafelgesprek gaan over twee specifieke fiscale vrijstellingen:

1. Vrijstelling voor non energetisch verbruik van aardgas
2. Niet heffen van accijns voor non energetisch verbruik van minerale oliën.

Als onderdeel van de impactanalyses fossiele subsidies wordt ook naar andere fiscale regelingen gekeken. In het voorjaar is reeds afgesproken de vrijstelling voor duaal verbruik kolen af te schaffen per 2028.

BWO – interne voorbespreking ronde tafel

- U kunt akkoord gaan met de agenda voor het ronde tafel gesprek.
- Ten aanzien van de boodschap van het kabinet adviseren we om het volgende in te brengen:
 - Het is belangrijk om een zorgvuldig proces te doorlopen en dat de feiten op tafel komen. Op dit moment is onderzoeksbureau Kalavasta bezig met een bredere impactanalyse naar de fiscale vrijstellingen van non-energetisch verbruik van fossiele grondstoffen.

- In het ronde tafel gesprek kan niet worden voortgelopen op de besluitvorming in augustus. Wel kan worden aangegeven dat het kabinet de inbreng van de bedrijven goed heeft gehoord en de conclusie onderschrijft dat het op korte termijn een uitdaging is om alternatieven te vinden voor fossiele grondstoffen. En dat dit zal worden meegewogen in de besluitvorming (zie ook onderstaande redeneerlijn).
- U kunt akkoord gaan met het voorstel om het onderzoek van Berenschot zo snel mogelijk openbaar te maken. Het onderzoek kan worden meegestuurd met de reeds geplande Kamerbrief over de aanpak van het kabinet om te komen tot meer transparantie rondom fossiele subsidies (toegezegd aan de TK).

Ronde tafel gesprek met VNO-NCW en industrie

- Het voornaamste bespreekpunt is de richting van de besluitvorming van het kabinet over de vrijstellingen voor non-energetisch verbruik van fossiele grondstoffen. Bedrijven zullen vragen of het kabinet duidelijkheid kan geven. We stellen de volgende redeneerlijn voor:
 - In de voorjaarsbesluitvorming is afgesproken om een impactanalyse uit te voeren naar de fiscale fossiele subsidies. Op basis van deze analyse besluit het kabinet in augustus of en hoe deze regelingen (op termijn) zullen worden afgebouwd. Dit kan ook betekenen dat een afspraak wordt gemaakt om een vrijstelling voorlopig niet of pas over een aantal jaar langzaam af te bouwen.
 - Vandaag spreken we over twee specifieke fiscale vrijstellingen (vrijstelling voor non-energetisch verbruik minerale oliën – plastics en vrijstelling voor non-energetisch verbruik aardgas – kunstmest), maar het kabinet kijkt naar de hele lijst met fossiele subsidies.
 - Het kabinet heeft de zorgen van de bedrijven ten aanzien van de lasteneffecten en de beperkte verduurzamingsopties op korte termijn goed gehoord. Deze inzichten blijken ook uit de eerste analyse van Berenschot.
 - Om de impact van het afschaffen van de twee fiscale vrijstellingen te kunnen duiden doet onderzoeksbureau Kalavasta momenteel nader onderzoek. Dit bureau kijkt ook naar twee andere fiscale regelingen (vrijstelling in de kolenbelasting en raffinaderijvrijstelling).
 - Het effect op de lasten en de beperkte verduurzamingsopties op korte termijn zal het kabinet nadrukkelijk meewegen in de besluitvorming.
 - Besluitvorming over de begroting en de fiscale fossiele regelingen vindt integraal in augustus plaats. Hier kan nu niet op voort worden gelopen. De argumenten van de bedrijven zijn – zoals hiervoor aangehaald – echter goed gehoord.
- Waarschijnlijk zal tijdens het Rondetafelgesprek ook in bredere zin worden besproken hoe bedrijven samen met de overheid kunnen werken aan een meer ambitieuze agenda voor duurzame grondstoffen. U kunt desgewenst aan de bedrijven vragen welk verduurzamingsperspectief zij zien.

Toelichting

Fiscale vrijstellingen die ter bespreking voorliggen

- In het bijzonder liggen twee fiscale vrijstellingen ter bespreking voor tijdens het BWO en Rondetafelgesprek. In de augustusbesluitvorming liggen ook de andere fiscale fossiele regelingen ter besluitvorming op tafel.

- *Accijnsvrijstelling voor non-energetisch en duaal gebruik van minerale oliën*: Een bekend voorbeeld is de toepassing van minerale oliën voor de productie van plastics. Het budgettaire beslag, zonder gedragseffect, is circa 8 miljard euro per jaar indien de tarieven van non-energetisch verbruik gelijk gesteld zouden worden met de brandstofaccijns tarieven. Uiteraard is andere maatvoering ook mogelijk. Dit leidt, bij deze maatvoering, tot een lastenstijging voor de petrochemische industrie. Dit zijn in feite drie grote bedrijven in Nederland.

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie

- *Vrijstelling non-energetisch verbruik aardgas*: Het budgettaire beslag is circa 60 mln. per jaar. Het gaat hierbij met name om het gebruik van aardgas voor de productie van kunstmest.

vertrouwelijke bedrijfsinformatie

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie

Positie EZK

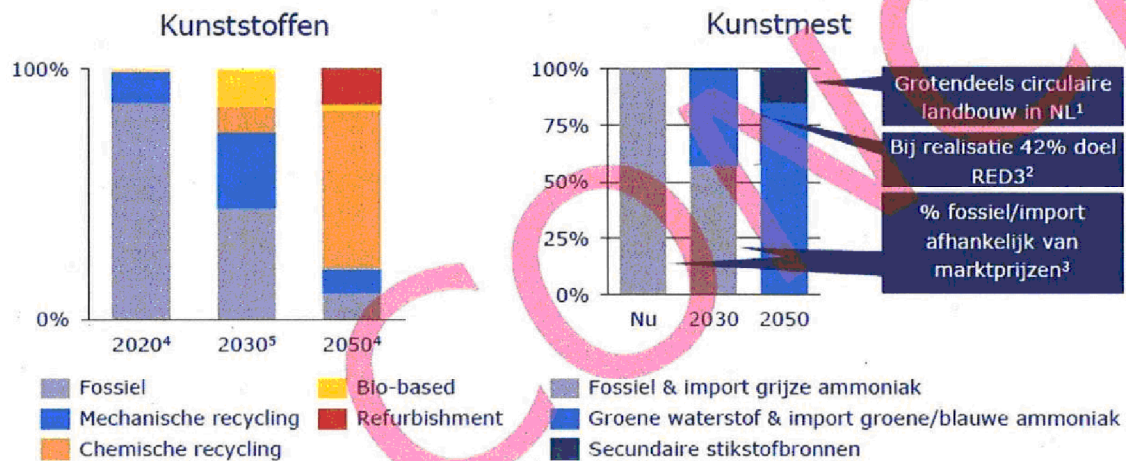
- Binnen EZK is een paar weken geleden onrust ontstaan over de afspraak om een impactanalyse uit te voeren en in augustus afspraken te maken of en hoe de fossiele subsidies worden afgebouwd. Naar aanleiding hiervan heeft u op 16 mei jl. een BWO met MEZK gehad.
- Onder andere VNO-NCW en de petrochemische industrie hebben zich ongerust bij MEZK gemeld. Ze hebben aangegeven de investeringsbeslissingen per direct stop te zetten. Dit betekent volgens EZK ook een vertraging van de maatwerkafspraken.
- Vanwege het risico op vertraging op de maatwerkafspraken wil EZK het liefst zo snel mogelijk duidelijkheid geven aan de bedrijven en concreet aangeven richting de bedrijven dat het kabinet geen (grote) aanpassingen aan de fiscale vrijstellingen zal doen. Tegelijkertijd begrijpt ambtelijk EZK dat niet vooruit kan worden gelopen op augustus; dat voorbehoud willen ze wel maken.
- Vanuit FIN begrijpen we de wens van EZK, maar hechten we aan een ordentelijk proces met integrale besluitvorming in augustus. Zodoende kunnen er geen toezeggingen worden gedaan aan bedrijven.
- MKE steunde in het vorige BWO de lijn dat moet worden gewacht op integrale besluitvorming in augustus, maar dat wel het gesprek kan worden aangegaan met de bedrijven. Naar verwachting zal MKE deze lijn opnieuw uitdragen.

Onderzoek Berenschot

- In het BWO van 16 mei jl. is afgesproken dat de focus van de Berenschot studie ligt op de verduurzamingsmogelijkheden voor de feedstock. Kalvasta voert in opdracht van FIN een bredere impactanalyse uit.

- Ten aanzien van de verduurzamingsopties beschrijft Berenschot dat richting 2030 een aantal verduurzamingsopties mogelijk zijn. Deze opties zijn echter naar verwachting nog niet voldoende beschikbaar om de volledige fossiele feedstock te kunnen vervangen en kennen een onrendabele top (zie figuur 1).
- Berenschot schetst dat het lasteneffect van deze maatregel in potentie (zeer) groot is, terwijl het gaat om bulkgoederen waarbij het lastig is om hogere kosten door te rekenen in de prijs.
- Het conceptrapport van Berenschot is in bijlage 3 bijgevoegd. Op de hoofdtekst in deze versie zijn we ambtelijk kritisch; de conclusies zijn namelijk vaak niet goed onderbouwd en reiken verder dan de onderzoeksvragen. De analyse in de bijlagen t.a.v. de lasteneffecten en verduurzamingsopties kunnen we goed volgen. Ook Kalavasta gaat naar deze vragen kijken in de impactanalyse die onder regie van FIN wordt uitgevoerd.
- Het rapport wordt begin volgende week afgerond.

Globale indicatie inzet alternatieven bij gelijkblijvende omvang industrie; deze verdeling is indicatief en gebaseerd op scenario's en streefbeelden.

Figuur 1: inzet duurzame alternatieven fossiele feedstock (inschatting Berenschot)

Agenda BWO ter voorbereiding op Rondetafelgesprek 12 juni 'duurzame grondstoffen'

Bijlage: concept rapportage Berenschot (NB: 8 juni einde dag verschijnt de definitieve concept rapportage van Berenschot, waarin het commentaar van de begeleidingscommissie (EZK/FIN/PBL) is verwerkt. Deze wordt voor het BWO nagezonden). Voor het Rondetafelgesprek zal het rapport niet worden verspreid, zie punt 3 hieronder.

1. Vaststellen agenda voor Rondetafelgesprek

- *Zie volgende pagina voor voorgestelde agenda*

2. Vaststellen van inzet/boodschap van kabinet

Richting van besluitvorming van het kabinet

- Het kabinet heeft in het klimaatpakket van voorjaar 2023 afgesproken:
De afgelopen tijd is er meer en meer maatschappelijke discussie over voordelen voor fossiele brand- en grondstoffen. Het kabinet is daarom eerder al gestart met een inventarisatie van alle fossiele vrijstellingen, kortingen en aangepaste belastingtarieven. De uitkomsten hiervan worden voor de zomer verwacht. We willen de Kamer zo beter inzicht geven in de omvang en de effecten. Het kabinet zal vervolgens bij de Miljoenennota voorstellen doen of, en zo ja in welk tijdspad de resterende fiscale vrijstellingen voor fossiel kunnen worden afgebouwd. Een impactanalyse per maatregel is onderdeel van deze inventarisatie, zodat wordt geborgd dat bedrijven voldoende handelingsperspectief hebben om de overstap van fossiel naar CO2-vrij te maken.
- Op 23 mei in en BWO tussen MFIN/SFIN/MEZK/MKE is aanvullend afgesproken dat EZK op korte termijn een onderzoek zou laten uitvoeren naar (alternatieven voor) fossiele grondstoffen, en dat kort na oplevering van dit rapport een Rondetafelgesprek georganiseerd zou worden met de relevante bedrijven, MP, MEZK, MKE en SFIN.
- De bedrijven die deelnemen aan het rondetafelgesprek zijn bezig met investeringsplannen; een aantal van hen wil op korte termijn besluiten over de investeringsplannen, waarbij de beslissing voorligt op buitenlandse hoofdkantoren. Het gaat in elk geval om Sabic (hoofdkantoor Riyaad/KSA), Yara (hoofdkantoor Oslo/NO) en DOW (hoofdkantoor Houston/USA).
- In het BWO moet worden besproken welke duiding het kabinet op dit moment kan geven aan het Berenschot onderzoek, waarbij gezien moet worden of hiermee comfort wordt geboden aan de bedrijven, zodat zij hun investeringsbeslissingen doorzetten.

Duurzame grondstoffen

- Verder kan tijdens het Rondetafelgesprek aan de orde komen hoe de bedrijven, samen met de overheid, kunnen werken aan een meer ambitieuze agenda voor duurzame grondstoffen.
- Er zijn al diverse maatregelen genomen op dit terrein, zoals de Europese RED3-doelstellingen voor groene waterstof en de Nederlandse bijmengverplichting voor gerecycled plastic. Ook bieden de diverse Expressions of Principles (1^e fase van maatwerkafspraken) van verschillende bedrijven handvatten voor de geleidelijke transitie naar duurzame grondstoffen.
- Tijdens het BWO kan de beoogde afspraak met de bedrijven nader worden besproken.

3. Afspraak over timing openbaar maken van rapport Berenschot

- In het ambtelijke vooroverleg (FIN/EZK) is besproken dat het wenselijk is om het definitieve rapport van Berenschot zo snel mogelijk na definitieve oplevering openbaar te maken.
- Op donderdag 8 juni einde dag wordt het finale concept ontvangen, waar nog eenmaal laatste commentaar op kan worden gegeven door de begeleidingscommissie. Het finale rapport zal vermoedelijk binnen een week worden opgeleverd.
- FIN/EZK werken aan een Kamerbrief waarin het proces rondom (de besluitvorming over) de fossiele subsidies wordt geschetst. Het voorstel is om het rapport daarbij mee te sturen.
- In het Rondetafelgesprek zal de essentie van het rapport worden gedeeld, waardoor het niet nodig is om het rapport mee te sturen met de agenda. Wel is het concept van het rapport door Berenschot gedeeld met de partijen die zij hebben gesproken voor commentaar.

[CONCEPT]

Agenda Rondetafelgesprek 'Fossiele grondstoffen en duurzame alternatieven'

12 juni 2023, 14:30-15:30 – Ministerie van Algemene Zaken

Aanwezig

minister-president Rutte
minister van EZK Adriaansens
minister voor K&E Jetten
staatssecretaris FIN Van Rij
(*allen inclusief ambtelijke ondersteuning*)

Persoonsgegevens

Agenda

- 1. Opening door minister-president Rutte** **14.30 – 14.40**
Inhoudelijke aftrap door minister Adriaansens
 - Korte weergave van essentie van onderzoek Berenschot
 - Schetsen van de context van de besluitvorming
- 2. Reflectie door bedrijfsleven:** Persoonsgegevens **14.40 – 14.50**
 - Op de fossiele grondstoffen en de overgang naar duurzame grondstoffen
 - Over de impact van de politieke discussie over fossiele fiscale vrijstellingen op de bedrijfsvoering en investeringsbeslissingen
- 3. Inhoudelijke reactie kabinet en open discussie** **14.50 – 15.20**
- 4. Vaststellen van de conclusie van het gesprek** **15.20 – 15.30**
 - Vanuit zijde bedrijfsleven: door Persoonsgegevens
 - Vanuit zijde kabinet: door minister Adriaansens

Afsluiting door minister-president Rutte

VB UR 16/6 - 14⁴⁵ uur
16/6 - 15⁰⁰ uur

TER ADVISERING - TERSTOND

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Persoonsgegevens

nota

Adviesnotitie kwartaaloverleg fiscale vergroening juni
2023

Datum

14 juni 2023

Notanummer

2023-0000144922

Bijlage

1. Gezamenlijke agenda EZK-
FIN met bespreekpunten

Aanleiding

Aanstaande vrijdag 16 juni heeft u (staatssecretaris) een kwartaaloverleg fiscale vergroening met MKE. Doel van het overleg is om uitwerking van de fiscale klimaatmaatregelen te bespreken en vooruit te blikken op de augustusbesluitvorming. Daarnaast heeft EZK verzocht om voor de zomer een besluit te nemen over een tussentijdse aanpassing van de Energielijst 2023. De notitie wordt ter akkoord ook naar u (minister) gestuurd, vanwege het raakvlak met augustus en de budgettaire consequenties en dus lastenbesluitvorming van het beslispunt over de Energielijst 2023. Hiervoor is van u allebei akkoord nodig.

Zie bijlage 1 voor de gezamenlijke agenda EZK – FIN met bespreekpunten.

Adviezen en kern

1. Proces augustusbesluitvorming klimaatmaatregelen

- U kunt voorstellen om – net als in het voorjaar - in de augustusbesluitvorming op het gebied van klimaat nauw op te trekken met MKE. Dit betekent dat de klimaatstukken zoveel mogelijk gezamenlijk door EZK/Klimaat en FIN zullen worden gemaakt en MKE aansluit bij alle relevante overleggen. Aangezien het primair om de lastenbesluitvorming gaat zal FIN het voortouw nemen.
- U kunt daarnaast aan MKE vragen of hij opnieuw bereid is om samen de fiscale voorstellen te verdedigen in de Tweede Kamer. Dit is vorig jaar goed bevallen. Een belangrijk deel van de wetgeving zal dit najaar worden opgenomen in het BP2024. Het voorstel is om deze wetgeving als apart wetsvoorstel binnen het pakket BP2024 vorm te geven. Dit wetsvoorstel kan door MKE en u gezamenlijk worden aangeboden.
- Tot slot adviseren we om akkoord te gaan met de planning op hoofdlijnen. U kunt hierbij voorstellen om voorafgaand aan de start van de besluitvorming (begin/half augustus) een vervolgoverleg te houden om samen de besluitvorming op gebied van klimaatlasten voor te bespreken:
 - Kort gezegd stellen we voor om de besluitvorming in augustus te starten met een aantal specifieke BWO's over de fiscale klimaatmaatregelen. Besluitvorming vindt daarna in de Politieke Vierhoek plaats, met waarschijnlijk uiteindelijk definitieve besluitvorming met de politieke top van het kabinet in de laatste paar dagen van augustus.

16.06.23
Danke

Heer.

h
h
h
h
h

- Ambtelijk EZK heeft een voorkeur om de besluitvorming (ook) via de MCKE te laten lopen. We zijn daarom hierover ambtelijk nog in gesprek, ook samen met AZ.

2. Overzicht klimaatmaatregelen augustusbesluitvorming

- We adviseren om dit agendapunt te gebruiken om kort met MKE te bespreken wat de belangrijkste inhoudelijke discussiepunten in augustus zullen zijn en om af te tasten wat de positie van MKE is.
 - U kunt hierbij aan MKE vragen hoe hij terugblijkt op het Rondetafelgesprek van afgelopen maandag jl. over de fiscale vrijstellingen voor non energetisch verbruik van fossiele grondstoffen.
 - We adviseren daarnaast om expliciet stil te staan hoe we de mobiliteitsmaatregelen politiek verder gaan krijgen, gelet op de enorme opgave en het verloop van de sondering van BnG.
- Wij adviseren u tot slot om aan te geven dat in het voorjaar afgesproken is dat subsidies alleen worden overgeheveld naar departementen wanneer de normerende en/of beprijzende maatregelen standhouden en voldoende zijn uitgewerkt. U kunt aangeven dat een belangrijke afspraak is, en we hier scherp op moeten zijn bij de augustusbesluitvorming. Wanneer normerende en/of beprijzende maatregelen afvallen dan betekent dit ook een mindering van de subsidies.
- We verwachten dat de discussie rondom de klimaatlasten zich zal concentreren rondom drie thema's (zie ook bijlage 1):
 1. Energiebelasting:
 - In het voorjaar is afgesproken om de EB-tarieven aan te passen, zodat 1,2 Mton extra CO2-reductie wordt gerealiseerd. De tarieven die in het voorjaar als technisch uitgangspunt zijn meegegeven, neemt PBL mee in de nieuwe KEV en zullen we ook doorgeven aan het CPB voor de cMEV. CE Delft voert momenteel een impactanalyse uit. Wij verwachten eerste resultaten eind juni. Onze inschatting is dat het erg lastig wordt om 1,2 Mton met de tarieven uit het voorjaar te behalen. Met name verhoging van de energiebelasting op aardgas ligt gevoelig bij het bedrijfsleven.
 - Het Belastingplan kent een pakket ter verduurzaming van de glastuinbouw (inputvrijstelling, verlaagd tarief glastuinbouw, CO2-heffing). Delen van dit pakket worden op dit moment geconsulteerd bij de Europese Commissie (staatssteun, HVP). Ook vindt begin juli een gesprek plaats met Glastuinbouw Nederland.
 2. Fossiele subsidies:
 - Conform afspraak in het voorjaar werken we momenteel aan een geactualiseerd overzicht van de fossiele subsidies. Dit overzicht zal worden opgenomen in de MJN.
 - In het voorjaar is afgesproken om per fossiele subsidie in augustus te besluiten of en hoe deze regeling wordt afgebouwd. Op dit moment worden impactanalyses uitgevoerd. De conceptresultaten worden eind juli verwacht.

- De afgelopen weken is veel aandacht gegaan naar de vrijstellingen voor non-energetisch verbruik (o.a. plastics en kunstmest). Hierover heeft afgelopen maandag ook een Rondetafelgesprek met de bedrijven plaatsgevonden, met de afspraak om voor de zomer een vervolgoverleg te houden.
- Er staan ook veel andere regelingen op de lijst die politiek gevoelig zijn. Denk o.a. aan de teruggaafregeling in de EB voor non-profitinstellingen, het verschil in accijnstarief tussen diesel/benzine en de fiscale vrijstellingen voor de lucht- en scheepvaart.

3. Mobiliteit:

- In het voorjaar is afgesproken dat de maatregel "CO2 reductie werkgebonden mobiliteit" wordt aangescherpt met een 0,5 Mton. Op dit moment berekenen we de budgettaire derving, die moet worden gedekt in augustus.
- Daarnaast is in het voorjaar afgesproken dat als uit de nieuwe PBL-cijfers blijkt dat de klimaatdoelstelling nog niet wordt gehaald én de tariefaanpassingen in de EB inderdaad als dekking kunnen dienen, in de zomer opnieuw wordt gesproken over de normering van de zakelijke leasemarkt (vanaf 2026).
- Ambtelijk verwachten we dat het voorjaarspakket niet voldoende zal zijn om te voldoen aan de nieuwe indicatieve restemissiedoelstelling van 21 Mton. Aanvullend beleid is naar verwachting nodig. Deze maatregelen hebben ook in het voorjaar op tafel gelegen, zoals een gewichtscorrectie in de motorrijtuigenbelasting en verhoging van de bpm.
- Los hiervan speelt in augustus ook het vraagstuk rondom de brandstofaccijnzen. Door o.a. prijsindexatie en het aflopen van het verlaagde tarief, zullen per 1 januari 2024 de accijnstarieven fors hoger komen te liggen dan in de buurlanden. Eventuele mitigerende maatregelen zijn daarentegen niet goed vanuit klimaatperspectief.
- Tot slot wordt op dit moment de tariefstructuur van BnG gesondeerd bij de fracties. We verwachten dat in augustus dit ook leidt tot een breder gesprek over de gewenste CO2-reductie in de mobiliteitssector en hoe de grondslagerosie kan worden opgevangen. U kunt desgewenst aan MKE vragen hoe hij hier tegenaan kijkt en aan welke oplossingsrichting hij denkt.
- NB. We zijn bezig om ter voorbereiding op augustus ambtelijk samen met EZK/Klimaat en IenW na te denken over mogelijke maatregelen en pakketten – in een poging om uit de huidige impasse te komen. We begrijpen echter dat MIenW heeft aangegeven strak vast te willen houden aan de lijn in het voorjaar; geen dekking binnen mobiliteit en geen lastenstijging voor de fossiele rijder.
- Dit roept de vraag op in hoeverre er politieke ruimte is om in de zomer opnieuw te praten over ambitieniveau van de klimaatmaatregelen (mobiliteit en energiebelasting) respectievelijk hoe te dekken.

3. Aanpassing Energielijst 2023

- Wij adviseren om in te brengen dat besluitvorming over aanpassing van de Energielijst 2023 in beginsel pas in augustus plaatsvindt. De feitelijke aanpassing van de energielijst vindt namelijk regulier ieder jaar per 1 januari plaats. Een tussentijdse wijziging is zeer ongebruikelijk. Daarnaast leidt de aanpassing tot een lastenderiving.
- Indien u EZK tegemoet wil komen met hun wensen, adviseren wij alleen mee te bewegen als 1) het enkel gaat om aanpassing van de Energielijst in 2023 (dus geen structurele maatregel) en 2) EZK bereid is dekking te leveren binnen de EIA (zie dekkingsoptie 2).
- Indien EZK vasthoudt aan dekking via de energiebelasting, dan adviseren we strak vast te houden aan besluitvorming in augustus. De inzet van de meevaller binnen de energiebelasting moet namelijk integraal worden gewogen binnen het gehele pakket (inclusief breder klimaatpakket en bijv. Pijler 2).
- Mocht tot tussentijdse aanpassing van de EIA worden besloten, dan zal dit ook nog in de Vierhoek en MR besloten moeten worden.

Toelichting

Beleidswens EZK – Energielijst 2023

- EZK wenst een deel van de versoering van de energielijst 2023 terug te draaien. Het gaat om CCS-projecten, warmtenetten en bedrijfsmiddelen in de glastuinbouw.
- MKE heeft in aanloop naar het voorjaar met u (staatssecretaris) deze wens besproken. Daarbij gaf u aan welwillend te staan tegenover deze wens. Echter de besluitvorming over het pakket waar deze wens onderdeel van was, is in het voorjaar uitgesteld naar augustus.
- EZK geeft aan dat zij dit alsnog zo spoedig mogelijk willen kunnen aankondigen, dat wil zeggen vooruitlopend op augustus. Dit omdat de betreffende investeringen vertraging op zouden lopen (FID zou voor Prinsjesdag door de bedrijven worden genomen). Het gaat om een relatief klein aantal specifieke investeringen bij specifieke bedrijven, maar voor EIA-begrippen om een relatief groot bedrag (90 mln euro).
- De onderbouwing van het belang van aankondiging nu versus op Prinsjesdag kunnen wij moeilijk appreciëren. Wij hebben geen duidelijke onderbouwing van (a) het belang voor het klimaat van betreffende investeringen en (b) of/wat het risico is op afstel of uitstel.
- EZK stelt voor de opgave te dekken via de energiebelasting (dekking 1). Wij raden af voorafgaand aan augustus deze reeks te benutten. De raming van deze meeropbrengst staat nog niet stil en er liggen veel andere opgaven te wachten in augustus (Pillar II, koopkracht, klimaatlasten (incl. evt. grondslagerosie)). Het verdient de sterke voorkeur de financiële plaat in augustus integraal te bezien.
- Als terugvaloptie kan dekking binnen de EIA zelf gezocht worden (dekking 2). Dat past binnen de beheersingsystematiek van de EIA. Dit vereist aanpassing van de parameters (plafond, lagere steunpercentage), of stevigere versoering van de energielijst elders. EZK geeft aan dit geen wenselijke route te vinden: de versoering zou de stimulerende werking van de EIA te veel ondermijnen. Daarnaast heeft EZK aangegeven in augustus verder te willen spreken over de structurele financiering van de EIA; door een sterk toegenomen vraag is er de komende jaren waarschijnlijk te weinig budget beschikbaar. Het is onverstandig om

MKE
wsg.

vooruitlopend op deze discussie een besluit te nemen over structurele aanpassing van de parameters in de EIA, terwijl in augustus wellicht een andere maatvoering nodig is als wordt gekeken naar de structurele budgettering.

- De uitputting van de EIA is sinds de hoge energieprijzen fors toegenomen. Bedrijven investeren namelijk meer in energiebesparing en vragen hiervoor EIA aan. Tegen deze achtergrond moet binnen het beschikbare EIA-budget keuzes gemaakt worden: minder steun of minder kwalificerende bedrijfsmiddelen.
- Een versoering van (een van) beide is ons inziens niet onredelijk aangezien hogere energieprijzen automatisch ertoe leiden dat meer bedrijfsmiddelen uit zichzelf rendabel zijn, en dus geen steun vereisen. Langs dezelfde logica beweegt bijvoorbeeld de effectieve SDE-steun automatisch mee met de energieprijzen zonder dat het budget toe- of afneemt.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

2. Overzicht klimaatmaatregelen augustusbesluitvorming

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de fiscale vergroeningsmaatregelen die in het CA en/of voorjaar zijn afgesproken en nader moeten worden uitgewerkt. In augustus liggen de volgende maatregelen ter besluitvorming voor:

1. *Energiebelasting:*
 - a. Ingroeipad beperken inputvrijstelling wkk's en afschaffen verlaagd EB-tarief glastuinbouw
 - b. Tariefaanpassingen energiebelasting om te komen tot 1,2 Mton CO₂-reductie
2. *Overzicht fiscale prikkels voor fossiele brandstoffen energetisch en non-energetisch:* op basis van impactanalyses besluiten of en zo ja hoe deze regelingen worden afgebouwd.
3. *Mobiliteit:*
 - a. Dekking grondslagerosie maatregel "CO₂-reductie werkgebonden mobiliteit"
 - b. Op basis van conceptcijfers PBL opnieuw politieke weging om zakelijke leasemarkt te normeren.
 - c. Tariefstructuur Betalen naar Gebruik

Bespreekpunt: Wat zijn de (inhoudelijke) aandachtspunten voor besluitvorming in augustus van bovenstaande fiscale maatregelen?

3. EIA

- Op de Energielijst staan bedrijfsmiddelen / technieken waarvoor de energie-investeringsaftrek (EIA) kan worden aangevraagd. De Energielijst voor 2023 is eind 2022 versoerd naar aanleiding van de forse overschrijding (100%) van de EIA in 2022 (overschrijding 147 mln. op budget van 149 mln). Deze versoering was bedoeld om verwachte uitputting EIA en budget EIA weer aan te laten sluiten in 2023 en verder.
- De versoering heeft geleid tot onrust bij een aantal bedrijven, die voor specifieke investeringen (in het bijzonder warmtenetten en CCS-projecten i.v.m. afvangen, transporteren en het ondergronds opslaan van CO₂) rekening hadden gehouden met gebruik van de EIA. EZK wenst daarom de versoering z.s.m. terug te draaien en de betrokken bedrijven daar snel over te kunnen inlichten zodat snel zekerheid kan worden geboden.

Besispunten

- Wenst u voorafgaand aan de augustusbesluitvorming (in de kabinetsreactie op de evaluatie van de EIA voor het zomerreces) al te kunnen meedelen dat de versoering van de Energielijst nog voor 2023 aangepast wordt, inclusief bijbehorende dekking? Communicatie hierover kan meelopen in kabinetsreactie op de evaluatie van de EIA.
- Zo ja, wenst u de incidentele derving op te vangen middels:
 - o de meeropbrengst energiebelasting (inzet EZK) (zie bijlage 2 onder 'dekking 1')
 - o aanpassing van de EIA (evt. i.c.m. met een aanpassing van de verdeling tussen de MIA en de EIA)? (zie bijlage 2 onder 'dekking 2')
- NB: Het voorliggende besluit betreft enkel een incidentele aanpassing van de energielijst voor 2023, en niet voor latere jaren. Voor 2024 en verder blijft de reguliere systematiek gelden, waarbij de Energielijst jaarlijks geactualiseerd wordt en verwachte uitputting en budget aansluiten.

Bijlage 1

<u>Maatregel</u>	<u>Invoeringsdatum</u>	<u>Aandachtspunten</u>
Maatregelen coalitieakkoord		
Afschaffen EB-vrijstelling metallurgische en mineralogische procedés (gefaseerde invoer) beperken inputvrijstelling wkk's in EB	2025 (BP2024)	Ten behoeve van de wetsbehandeling voert onderzoeksbureau Trinomics momenteel een impactanalyse op o.a. CO2-reductie en lasten uit.
(gefaseerd) afschaffen verlaagd EB-tarief glastuinbouw	2025-2030 (BP2024)	Trinomics voert momenteel een impactanalyse op o.a. CO2-reductie en lasten uit. In het voorjaar is afgesproken in augustus een besluit te nemen over gefaseerde invoer van beide maatregelen. Op dit moment worden een aantal elementen uitgezocht: <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoerbaarheid van gefaseerde invoer voor de BD. 2. Mogelijkheid om verlaagd tarief pas later dan 2025 (gefaseerd) af te schaffen, gezien hiervoor toestemming van Europese Commissie voor geoorloofde staatsteun nodig is. 3. Gevolgen van gefaseerde invoer voor de middelen die Nederland uit het Herstel- en Veerkrachtplan krijgt (in het HVP is als mijlpaal opgenomen dat beide maatregelen volledig in 2025 worden ingevoerd)
Hoogte CO2-minimumprijs	2024 (BP2024)	Naar aanleiding van een toezegging in de Eerste Kamer heeft onderzoeksbureau Frontier in opdracht van FIN en EZK een studie uitgevoerd naar het tarief van de CO2-minimumprijs elektriciteit en industrie. In augustus moet een definitief besluit worden genomen over de hoogte van het tarief.
Betalen naar Gebruik	2030 (apart wetstraject)	De wettekst is uitgewerkt en de relevante studies zijn opgeleverd. Er vindt momenteel politieke sondering plaats over de tariefstructuur en afspraken rondom grondslagerosie.
Afspraken voorjaarsbesluitvorming		
Ophoging vaste voet bpm met 200 euro (vanaf 2025)	2025 (BP2024)	-
Tariefaanpassingen energiebelasting – 1,2 Mton	2025 (BP2024)	CE Delft voert momenteel een studie uit naar de benodigde tarieven voor de afspraak om aanvullend 1,2 Mton CO2 te reduceren. Als vertrekpunt worden de tarieven gebruikt dit in het voorjaarspakket als technisch uitgangspunt zijn geformuleerd. Met name vanuit het bedrijfsleven is veel kritiek op de afspraak om de EB op aardgas te verhogen ("strafheffing").
Aanscherping tarief CO2-heffing industrie	2025 (BP2025)	Het PBL gaat dit najaar aan de slag met een tariefstudie. Op basis hiervan kan volgend voorjaar het verhoogde tarief worden opgenomen in het BP.
Verlenging CO2-heffing industrie t/m 2032	2025 (BP2025)	Het PBL gaat dit najaar aan de slag met een tariefstudie. Op basis hiervan kan volgend voorjaar verlenging van de CO2-heffing t/m 2032 worden opgenomen in het BP.
Innemen dispensatierechten bij maatwerk	Afhankelijk van de vormgeving	De komende maanden wordt deze maatregel verder uitgewerkt en wordt gezien of een aanpassing binnen de fiscale wetgeving van de

		CO2-heffing nodig is.
Aanscherping CO2-heffing industrie bij AVI's	2025 (BP2025)	De procesemissiefactor in de CO2-heffing industrie zal voor AVI's met 1 Mton worden aangescherpt. In de tweede helft van 2023 gaat daarnaast de evaluatie naar de afvalstoffenbelasting van start. In dit onderzoek zal ook worden bekeken of het prijzingsinstrumentarium beter kan worden ingericht, zodat ook het minder verbranden van afval loont.
Afschaffen vrijstelling kolenbelasting dual verbruik	2028 (BP2024)	Kalavasta voert momenteel een impactanalyse uit (in opdracht van FIN) naar de fiscale vrijstellingen voor non energetisch en dual verbruik. Uit deze analyse komt naar voren dat kolen in de staalproductie ook deels non energetisch worden gebruikt. Dit vergt in augustus mogelijk een aanvullend politiek besluit.
Afbouwpad fiscale prikkels voor fossiele brandstoffen	Afhankelijk van besluitvorming	In augustus moet per fiscale prikkel een besluit worden genomen of en zo ja hoe deze regelingen worden afgebouwd. Ter voorbereiding worden een aantal impactanalyses uitgevoerd.
Individuele fiscale heffing glastuinbouw	2025 (BP2024)	De wettekst wordt momenteel nader uitgewerkt. Doel is om de afgesproken 4,3 Mton aan restemissie binnen de glastuinbouw te borgen via de individuele fiscale heffing.

Bijlage 2 – Toelichting EIA

Aanpassing energielijst

- De aanpassing op de Energielijst betreft de volgende bedrijfsmiddelen met het volgende budgettaire beslag.

	2023, mln euro
Uitsluiting samenloop EG-regeling met EIA (glastuinbouw)	-19
Uitsluiting warmtenetten en AVI	-31
CCS	-38
totaal terugdraaien versoering 2023	-88
afgerond	-90

- EZK wenst om deze aanpassing nu aan te kunnen kondigen, i.p.v. te wachten tot Prinsjesdag. Daarmee wordt snel helderheid en zekerheid geboden aan de marktpartijen die aangeven investeringsbeslissingen dit jaar te laten afhangen van beschikbaarheid EIA. Wachten tot Prinsjesdag zal ertoe leiden dat dit voor veel bedrijven te laat komt om nog adequaat te kunnen handelen dit jaar. –
- Marktpartijen die nu wachten met hun investering zijn warmtebedrijven als HVC die warmtenetten aanleggen en Yara voor wat betreft het CCS project. Yara heeft in een overleg met de minister van EZK aangegeven dat hun FID – ook in kader van de maatwerkafspraken – afhangt van een snel besluit over herstel van de Energielijst. Als dat te lang op zich laat wachten gaat momentum dit jaar verloren. De warmtebedrijven (HVC en NieuweWarmteNU) geven aan dat zij vóór Prinsjesdag hun FID moeten nemen. Als er dus op korte termijn geen zekerheid wordt geboden, vallen 14 warmteprojecten stil.

Dekking 1: energiebelasting

- De structuuraanpassingen van de energiebelasting zoals aangekondigd in het coalitieakkoord kennen in de laatste raming een meeropbrengst. Een deel van deze meeropbrengst is aangewend om de maatregelen gefaseerd in te voeren. Een deel is nog niet aangewend, zie de tabel hieronder.
- Onderstaande reeks zal in augustus naar alle waarschijnlijkheid terugkomen voor de beslispunten die nog open staan over fiscale klimaatmaatregelen, evenals overige openstaande budgettaire opgaven die nog reesteren na het voorjaar (Pillar II, koopkracht na prijsplafond) en waarvoor nog geen dekking beschikbaar is.
- De voorkeursoptie van EZK is om deze reeks (incidenteel) voor 90 mln. aan te wenden voor de Energielijst. De meeropbrengst die daarna resteert blijft beschikbaar voor augustus.
- Let op: naar aanleiding van het onderzoek dat nu loopt naar de effecten kan de raming nog veranderen. Onderstaande raming van de meeropbrengst is dus nog niet definitief.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Resterende meeropbrengst structuuraanpassing EB	68	118	174	229	289	347

Dekking 2: binnen de EIA

- De achtergrond van de versoering van de Energielijst eind 2022 is de budgetoverschrijding als gevolg van het stijgende gebruik in 2022. Naar aanleiding hiervan is in het voorjaar besloten het opgelopen budgettaire tekort over 2022 vanaf 2024 te dekken door aanpassing van aftrekpercentage en het plafond.

- De aanpassing aan de EIA uit het voorjaar moet voor 2024 nog in wetgeving worden omgezet (Belastingplan 2024).
- Dekking 2 betreft de opgave van deze aanpassing te verhogen met de budgettaire opgave van incidenteel 90 mln euro die volgt uit het terugdraaien van de versoering.
- Ter indicatie: Wij schatten in dat het percentage v.a. 2024 naar 32,5% verlaagd moet worden om in 2025 op een positieve budgetreserve uit te komen, indien enkel aan deze knop wordt gedraaid.
- NB: In augustus 2022 is besloten het budget EIA en MIA gezamenlijk met 150 miljoen euro te verhogen. Van dit bedrag is in 2023 100 miljoen toebedeeld aan de EIA, en 50 miljoen aan de MIA. In augustus kan deze verdeelsleutel eventueel meegenomen worden in de dekkingsopgave (door meer middelen voor de EIA beschikbaar te stellen en minder voor de MIA).

Andere denksporen

- Bovenstaande dekkingsopties zijn voor nu in beeld gebracht omdat zij relatief nauw aansluiten bij het vraagstuk (energiedomein, inkomstenkader).
- Binnen het inkomstenkader kunnen desgewenst breder opties binnen het domein bedrijven opties overwogen worden. Ter indicatie: in het voorjaar is hierbij onder meer gegaan over de MKB-winstvrijstelling en renteaftrekbeperkingen (in het kader van Pillar II), maar hier is geen akkoord over bereikt.

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang. *AI*

Persoonsgegevens

nota

Nota nieuwe 1^e schijven energiebelasting

Datum
14 juni 2023

Notanummer
2023-0000144417

Bijlagen
geen

Aanleiding

De invoering en m.n. de uitvoering van de nieuwe 1^e schijven in de energiebelasting (EB) blijken complexer dan gedacht. Naar verwachting kunnen we u een advies op de oplossingsrichtingen voorleggen eind deze week.

Kernpunten

- Bij de amendementen Grinwis c.s. in het BP23 is geregeld dat de 1^e schijven in de EB worden opgeknipt per 2024. Voor elektriciteit worden de nieuwe schijven 0-2.900 kWh en 2.900-10.000 kWh. Voor gas worden ze 0-1.200 m³ (in het klimaatpakket 800 m³) en 1.200-170.000 m³.
- De BD bereidt zich conform uw opdracht voor op invoering per 2024 van (I) de nieuwe schijven en (II) de mogelijkheid om de tarieven aan te passen.
- De BD heeft uitvoeringstoetsen uitgebracht op de amendementen; deze zijn in mei aan de TK gestuurd. Uit de toetsen blijkt:
 - (1) welke aanpassingen in de uitvoering nodig zijn, o.a. digitalisering en automatisering van de teruggaveprocessen; en
 - (2) dat nadere wetswijzigingen randvoorwaardelijk zijn om de nieuwe schijven te kunnen uitvoeren.
- Ad (1): Bij de implementatiewerkzaamheden is gebleken dat de invoering ingewikkelder is dan gedacht vanwege complexiteit bij blokaansluitingen. Die complexiteit is de reden dat de obstakels nu pas aan het licht komen en daarom niet in beeld waren ten tijde van het opstellen van de uitvoeringstoetsen. Duidelijk is geworden dat het huidige teruggaveproces niet goed te digitaliseren en automatiseren is. Het gaat naar schatting om ca. 40.000 gevallen van blokverwarming en ca. 20.000 van 'blokelektriciteit'. Met in totaal ca. 600.000 verbruikers. We hebben geen goed zicht op de verbruikers achter blokaansluitingen; we vermoeden dat kwetsbare huishoudens oververtegenwoordigd zijn.
- De BD bereidt deze week i.s.m. DGFZ oplossingsrichtingen voor. U ontvangt a.s. vrijdag een nota hierover. Daarbij focussen we eerst op gas, omdat o.b.v. de indicatieve EB-tarieven in het klimaatpakket en de aandacht van de TK voor de 1^e schijf gas de kans groter lijkt dat alleen de tarieven voor gas worden gedifferentieerd en niet ook die voor elektriciteit. We onderzoeken op dit moment de volgende mogelijke oplossingen:
 - vereenvoudiging teruggaveproces door een forfaitair bedrag te hanteren;
 - uitvoering zonder digitalisering van het teruggaafformulier;

28.06.23
ok
dah
reu

Bij de oplossingsrichtingen zullen we aangeven wat per 2024 uitvoerbaar is, en wat mogelijk langer vergt.

- Ad (2): DGFZ heeft de noodzakelijke aanvullende wetgeving voorbereid t.b.v. het BP24. De BD werkt nu aan uitvoeringstoetsen op die conceptwetgeving.

Toelichting

- Het opknippen van de eerste schijven in twee schijven zorgt blijvend voor complexiteitstoename in de systemen van BD en energieleveranciers en in de factuur van verbruikers (alle huishoudens en bedrijven). Ook als de tarieven in de 1^e en 2^e schijven gelijk worden gehouden.
- De EB-tarieven zijn tot op heden degressief. Dit wordt doorbroken als de tarieven in de nieuwe 1e schijven lager worden dan in de 2e. Daarmee neemt de complexiteit extra toe voor de BD, energieleveranciers en verbruikers.
- De grootste bottleneck zijn de blokaansluitingen. Het verbruik op één aansluiting met een blokaansluiting wordt opgeteld. Het totale verbruik gaat één keer door de EB-schijven. Hierdoor profiteren individuele verbruikers één keer gezamenlijk van het lagere tarief in de eerste schijf i.p.v. elke verbruiker één keer (dus één keer voordeel op de blokaansluiting met daarachter 50 appartementen, i.p.v. 50 keer voordeel voor 50 appartementen). Verbruikers achter blokaansluitingen worden dus zwaarder belast dan verbruikers met een individuele aansluiting.
- In de EB geldt het uitgangspunt dat verbruikers achter een blokaansluiting en verbruikers met een individuele aansluiting hetzelfde moeten worden belast.
- Voor de situatie dat de lastendruk voor een verbruiker achter de blokaansluiting hoger is, bestaat een mogelijkheid een teruggaafverzoek in te dienen bij de BD. Het gaat nu om 15 verzoeken voor blokverwarming per jaar. Door de nieuwe tariefstructuur zouden dat er 40.000 worden.
- Vanwege de grote aantallen (40.000 voor blokverwarming resp. 20.000 voor elektriciteit) en complexiteit zijn digitalisering en automatisering van het teruggaveproces noodzakelijk.
- Uit nader onderzoek blijkt dat het huidige teruggaafformulier niet is te digitaliseren, waardoor het grotendeels een handmatig proces zou worden.
- Op het formulier zou per regel moeten worden aangegeven wat het verbruik is van elke verbruiker achter de blokaansluiting. Het formulier kan maximaal 10 regels bevatten terwijl er 100 nodig zijn voor de geautomatiseerde afwikkeling van zoveel mogelijk verzoeken. De formulierdienst heeft gesteld dat het formulier niet meer werkt met zo veel regels omdat het dan "te groot" is.
- De uitdagingen om te komen tot geautomatiseerde afwikkeling van zoveel mogelijk van de tienduizenden jaarlijkse verzoeken hangen samen met de volgende complicerende factoren:
 - de facturen op basis waarvan teruggaveverzoeken worden ingediend verschillen sterk: uiteenlopende rekenmethodes van energieleveranciers rond verdeling over de jaargrens, verschillende definities, met of zonder heffingskorting, bedragen incl. of excl. btw, EB op gas en elektriciteit samen of apart, onduidelijk of blokverwarmingstarief is toegepast;
 - verschillen over de tijd: overstap naar andere energieleverancier, het weer heeft impact op verbruik, de EB-tarieven veranderen jaarlijks;